

Tänava kaitsevööndi laiendamise osas esitatud arvamused ja Elva Vallavalitsuse seisukohad

Esitatud arvamused:

1. Eldi Haldus OÜ 13.06.2023 (Rõngu alevik Valga mnt 7)

Rõngu, Valga mnt 7 kinnistu omanikuna esitan oma vastuväite kavale laiendada tee kaitsevööndit 34 meetrile arvates tee teljest kummalegi poole eelnimetatud kinnistu ulatuses ja – tõtt öelda – kogu Rõngu asula piires. Retooriliselt küsides – kas Transpordiametil on pikemas perspektiivis plaanis kiirtee läbiasula ehitada? Tegemist on asula keskusega, mitte hajaasustus piirkonnaga. Olen seisukohal, et nimetatud muudatus kahjustaks kogukondlikke huvisid, kinnistu omaniku ärihuvisid, vähendaks kinnistu väärtust ja otstarvet ning ei võimaldaks hoonestamisel järgida ajaloolist välja kujunenud asulasisest hoonestusjoont. Seaduses ette nähtud 10 meetri laiune tee kaitsevöönd arvates tee servast on täiesti piisav. Mõttetud keelud ja piirangud ei avita edendada Eesti ühiskondlikku elu.

2. G. L. 14.06.2023 (Rõngu alevik Tartu mnt 12)

Sooviksin teada mille pärast teekaitsevööndi suurendatakse? Varem oli 10 m nüüd plaanis 30 m. Sooviks konkreetset vastust mis sellega muutub. Tegemist Rõngu aleviku kinnistuga Tartu mnt. Mida peaksin teadma mis mind ees ootab.

3. T. S. 20.06.2023 (Rõngu alevik Tartu mnt 24)

Ei nõustu Teie ettepanekuga.

4. K. P. 12.07.2023 (Rõngu alevik Tartu mnt 22)

Ei nõustu Transpordiameti ettepanekuga suurendada riigitee kaitsevööndit, mis piirab seadusevastaselt maaomanike õigusi. Omandi kitsendamine tänavas kaitsevööndi suurendamisel ei ole põhjendatud ning ei võimalda parema ja ohutuma ruumi kujundamist. Teelõikudel, kus kaitsevööndit laiendatakse, on hoonestusjoon välja kujunenud. Tee kaitsevööndis kehtivad piirangud ei tulene õigusaktidest ja ei ole ka vajalikud Rõngu aleviku piires oluliselt muudetavate teelõikude osas.

5. Orven OÜ 16.06.2023 (Rannu alevik Ringtee 17)

Rannus Ringtee tn 17 omanikuna ei saa kuidagi nõustuda kitsenduse ala laienemisega. Kinnistu on väga väikene ja kitsenduse ala laienedes ei oleks kinnistu kasutamine võimalik.

6. A. P. 27.06.2023 (Puhja alevik Õhtu 1)

Saime kirja riigi maantee laienemise kohta, on mõningad küsimused. Kuidas on planeeritud turvalisus kui maantee laieneb? Kinnistu piirneb praegu hekiga, kas see jääb ette tee ehitusele. Kui peame loovutama oma maad, kuidas kompenseeritakse seda?

7. A. T. 10.07.2023 (Rannu alevik Järve tee 2)

Millega on põhjendatud Järve tee (asulasisene tänav) nii lai kaitsevöönd üldplaneeringus? Põhjendan päringut: Tegu on asulasisese tänavaga, transiidiks on maantee (paralleelselt antud tänavaga). Kaitsevööndis asub terve rida ehitisi (k.a. alajaam) mida lammutada ei saa ega ei planeerita. Antud kaitsevöönd ei anna lisaväärtust ja kitsendab põhjendamatult maaomaniku huve.

Elva Vallavalitsuse seisukoht ja selgitused:

Elva Vallavalitsus nõustub kõikide arvamuste esitajatega, et Rõngu, Rannu ja Puhja alevikke läbivate riigiteede kaitsevööndi laiendamine 30-ne meetrini ei põhjendatud. Üldplaneeringu edasises menetluses jäetakse ära tee kaitsevööndi laiendamine Rõngu, Rannu ja Puhja alevike perspektiivse piiri ulatuses, säilib tee kaitsevööndi laius 10 meetrit. Kehtiva aleviku piiri ja üldplaneeringus näidatud perspektiivse aleviku piiri vahelises alas säilitatakse senise eelnõu kohane tee kaitsevööndi laiendamine ning pärast aleviku piiri muutmist muutub seal ka tee kaitsevöönd ehitusseadustiku kohaselt. Üldplaneeringus tehakse vastavad muudatused.

Vallavalitsus selgitab, et vastavalt ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 71 lg 2 on ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu poolt nimetatud maantee (edaspidi Euroopa teedevõrgu maantee) kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast kuni 50 meetrit. Ülejäänud maanteede kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 30 meetrit. Maantee omanik võib kaitsevööndi laiust põhjendatud juhul vähendada.

Rõngu alevikku läbiv riigitee nr 3 on EhS kohane Euroopa teedevõrgu maantee, kaitsevööndiga kuni 50 meetrit ning Rannu ja Puhja alevikke läbivad riigiteed on kaitsevööndiga kuni 30 meetrit.

EhS § 71 lg 3 kohaselt on tänava kaitsevööndi laius äärmise sõiduraja välimisest servast kuni 10 meetrit. Kaitsevööndit võib laiendada kuni 50 meetrini, kui see on ette nähtud üld- või detailplaneeringus.

EhS § 92 lg 3 kohaselt on tänav linnas, alevis või alevikus paiknev tee.

Kehtiv ehitusseadustik ütleb üheselt, et linnas, alevis või alevikus paikneva tee kaitsevöönd on 10 meetrit. Ehitusseadustik ei näe ette erandeid olenevalt sellest, kas tegu on Euroopa teedevõrgu maanteega või muu maanteega, mõlemal juhul on maantee alevikku läbivas osas tegemist tänavaga, mille kaitsevöönd 10 meetrit.

Elva valla üldplaneeringu koostamisel avaldas Transpordiamet Rõngu, Rannu ja Puhja alevikes teatud lõikudes soovi tänava kaitsevööndi laiendamiseks kümnelt (10) meetrilt kolmekümnele (30) meetrile. Üldplaneeringu koostamise protsessis leiti koostöös lahendus, mis rahuldab Elva valda ja Transpordiametit ning Transpordiamet kooskõlastas selle alusel üldplaneeringu.

Rahandusministeerium soovis, et vald kaasaks täiendavalt üldplaneeringu koostamisse riigitee kaitsevööndisse jäävate kinnistute omanikud Rõngu, Rannu ja Puhja alevikes. Täiendava kaasamise jooksul avaldas seitse isikut arvamust, et tänava kaitsevööndi laiendamine rikub nende õigusi ja nad ei soovi seda.

Vallavalitsus nõustub esitatud arvamustega ning selgitab täiendavalt, et üldplaneeringuga on määratud Rõngu, Rannu ja Puhja alevike edasine ruumiline areng. Muu hulgas on määratud juhtotstarve aladele, millel nähakse ette tihedam asustus. Lähtuvalt tihedamast asustusest tulevikus on määratud ka alevike perspektiivne piir. Aleviku piiri muutmine toimub pärast üldplaneeringu kehtestamist üldplaneeringust erineva menetlusega volikogu otsuse alusel.

Rõngu, Rannu ja Puhja alevikud on olemuselt linnalised keskkonnad, kus tänavaäärsetel kruntidel on piirded krundi piiril. Aleviku piiri asukoha ja maakasutuse juhtotstarbe määramisel on arvestatud kuhumaani võiks tulevikus tihedam asustus ulatuda. Ka olemasoleva tihedama asustuse laienemisel tuleb ruumilisest kaalutlusest jätkata sama ehitusjoonega, seda nii hoonete kui piirete osas.

Ehitusseadustiku kohaselt on tee kaitsevööndis keelatud:

- 1) paigaldada liiklejat häirivat valgustusseadet või teabe- ja reklaamivahendit;
- 2) korraldada spordivõistlust või muud rahvaüritust;

- 3) kaevandada maavara ja maa-ainest;
- 4) teha metsa lageraiet;
- 5) teha veerežiimi muutust põhjustavat maaparandustööd.

Ei Rõngu, Rannu ega Puhja alevikus ei ole plaanis sõiduraja välimises servast vahemikus 10...30 meetrit selliseid tegevusi kavandada.

Ehitusseadustiku kohaselt on tee kaitsevööndi maa kinnisasja omanik kohustatud lubama kõrvaldada nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või liiklusele ohtliku rajatise. Kinnisasja omanik peab võimaldama paigaldada tee kaitsevööndisse tee korrashoiuks ajutisi lumetõkkeid, rajada lumevalle ja kraave tuisklume tõkestamiseks ning paisata lund väljapoole teed, kui nimetatud tegevus ei takista juurdepääsu kinnisasjale. Linnalise keskkonnaga alal, kus tänavamaa piirneb piiretega ja kruntide siseselt on haljastatud, ei ole võimalik teha sellel alal lumetõrjet. Võimalik liiklusele ohtlik puu või põõsas ulatub suure tõenäosusega ka kaugusele 10 m sõiduraja välimisest servast – seega ei ole ka sellest lähtuvalt vajalik kohalikul omavalitsusel laiendada tee kaitsevööndit. Eelneva punkti juures tuleb meeles pidada ka, et alevikes on piirkiirus 50 km/h ning sellest lähtuvalt puudub vajadus suure kiirusega nähtavuskolmnurkade jaoks. Laiendades tee kaitsevööndit 10-lt meetrilt 30-meetrini välimise sõiduraja servast, võib tekkida asjatu lisanduv halduskoormus igakordseks analüüsimiseks haljastuse või muu rajatise ohtlikkuse osas.

Ehitusseadustiku kohaselt võib tee kaitsevööndisse ümbersõite rajada ja ehitada ning nende korrashoiuks teist kinnisasja kasutada saab ainult lepingulisel alusel. Lepingut ei pea sõlmima avarii või loodusõnnetuse korral. Kinnisasja omanikule tuleb hüvitada kinnisasja ajutise kasutamisega kaasnev kahju. Rõngu, Rannu ja Puhja alevikes on praeguste hoonestatud katastriüksuste piirid ja piirded selliselt, et ei ole võimalik vahemikus 10...30 meetrit ümbersõite rajada. Ka ei ole lahendus aleviku servaalal lühikeses lõigus võimaliku ümbersõidu tegemine.

Üldine põhimõte ehitise kaitsevööndite osas on, et kaitsevööndis tegutsemine oleks kinnisasja omaniku õigusi vähimal võimalikul viisil riivaval moel. Varasema koostöö raames Transpordiametiga ei ole tee kaitsevööndite osas välja toodud kohapõhiseid põhjendusi, miks on antud asukohas vajalik tee kaitsevööndi laiendamine. On olnud üldine vajadus seda Rõngu, Rannu ja Puhja alevikes teha. Kui riigi põhi- või tugimaanteede ääres seda tänavate korral üle-eestiliselt teha, peaks vajadus olema sätestatud seaduses, mitte omavalitsuste üldplaneeringutes.

Laiendamissooviga kaitsevööndiga maade omanikud on juhtinud valla tähelepanu, et kaitsevööndi laiendamisega seatakse valla pool täiendavaid nõudeid, mis võivad muuta maa kasutamist. Ka Rahandusministeerium tõi oma 24.05.2023 kirjas nr 15-3/2507-2 välja, et teekaitsevööndi laiendamise alal asuvate kinnisasjade omanikke tuleb käsitleda puudutatud isikutena. Puudutatud isikuteks planeerimisseaduse mõistes on isikud, kelle õiguseid võib planeering puudutada ehk isikud, kelle põhiseadusest tulenevaid õiguseid – eelkõige õigust enda omandi kasutamiseks – võib planeering riivata. Nimetatud isikuteks on näiteks planeeritava maa-ala kinnisasja või naaberkinnisasja omanik, nimetatud kinnistuid koormava piiratud asjaõiguse omanik, jt.

Eeltoodust lähtuvalt ei pea Elva Vallavalitsus piisavalt põhjendatuks tänava kaitsevööndi laiendamist Rõngu, Rannu ja Puhja alevikus.